

Lobbystrategie Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Voor dorpshuizen en dorpsbelangenorganisaties

Inleiding: Waarom deze lobbystrategie?

Op woensdag 19 maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dit zijn verkiezingen waarbij inwoners bepalen wie er in de gemeenteraad komt – het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt het lokale beleid op tal van terreinen die direct invloed hebben op dorpen en dorpshuizen. Denk aan leefbaarheid, woningbouw, subsidies, voorzieningen, infrastructuur, zorg en cultuur.

Voor dorpen is dit hét moment om invloed uit te oefenen. Gemeenten bepalen bijvoorbeeld:

- of er woningen gebouwd mogen worden voor jongeren of ouderen in het dorp;
- of het dorpshuis structurele subsidie krijgt of afhankelijk blijft van losse projectgelden;
- of de stem van de dorpsgemeenschap meegenomen wordt in plannen en besluitvorming.

Zonder actieve lobby blijven deze onderwerpen onderbelicht. Daarom is het belangrijk dat dorpsorganisaties en dorpshuizen nú hun stem laten horen – bij politieke partijen, bij raadsleden en in het publieke debat. Deze lobbystrategie, ontwikkeld door de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) en haar 11 provinciale leden, helpt je om dat gestructureerd en effectief te doen, in de aanloop naar én na de verkiezingen.

Doel van de strategie:

Het beïnvloeden van gemeentelijk beleid om leefbaarheid, dorpskracht en gemeenschapsvoorzieningen structureel te verankeren – met het dorpshuis als spil van ontmoeting, zorg en participatie.

De vier fasen:

De periode tot en na de gemeenteraadsverkiezingen valt te verdelen in 4 fasen. Deze worden in deze strategie uitgewerkt.

Fase 1: Invloed uitoefenen op partijprogramma's

(Tot zomer 2025)

- Inventariseer thema's: Wat speelt er in jouw dorp of dorpshuis? Denk aan woningbouw, zorg, bereikbaarheid, jeugdvoorzieningen, duurzaamheid.

- Formuleer kernboodschap: Kort en krachtig (1–2 zinnen) – bijvoorbeeld: “Investeer in dorpshuizen als spil van zorg, ontmoeting en noodsteunpunt.”
- Benader partijprogramma-commissies:
 - Zoek uit wanneer partijen hun programma schrijven (check websites).
 - Dien ideeën schriftelijk in (brief of mail).
 - Werk samen met andere dorpen en organisaties in de regio.
- Persoonlijk contact:
 - Zoek gesprekken met lokale partijleden.
 - Bezoek bijeenkomsten met je brief.
 - Verwijs naar brede steun in het dorp.

Fase 2: Draagvlak zichtbaar maken

(Zomer – Eind 2025)

- Check of je punten zijn overgenomen in conceptprogramma's.
- Zo niet: Lobby via lokale partijleden voor aanpassing.
- Toon lokale steun:
 - Organiseer bijeenkomsten of thematafels.
 - Nodig media uit bij een evenement of nieuws in je dorp of dorpshuis.
 - Laat bewoners hun betrokkenheid tonen (foto's, verhalen).
- Publiek debat: Zorg voor zichtbaarheid in de media en op sociale kanalen.

Fase 3: Tijdens de verkiezingscampagne

(Januari – 18 maart 2026)

- Kandidaten betrekken:
 - Nodig hen uit in het dorpshuis of voor een stagebezoek.
 - Organiseer een verkiezingsdebat en laat daarbij een vraag stellen door een dorpsbewoner over een voor jullie belangrijk thema. Zorg dat die vraag eerst wordt gesteld aan iemand die hiervoor het meest heeft gedaan.
- Werk samen met lokale partners:
 - (school, bieb, zorg, sportverenigingen; of vergelijkbare dorpen)
- Zet sociale media in:
 - Korte video's voor jongeren, langere posts voor andere doelgroepen.
 - Toon verhalen uit het dorp.
- Speel in op thema's uit de landelijke campagne: Laat zien wat ze lokaal betekenen in jullie dorp of voor jullie dorpshuis.

Fase 4: Na de verkiezingen – beïnvloeden van het coalitieakkoord

(Maart – Juni 2026)

- Felicitier nieuw verkozen raadsleden en wethouders persoonlijk. Voeg bij de felicitatie direct concrete voorstellen of projectideeën toe, inclusief bijbehorende bedragen of praktische benodigdheden.
- Monitor actief de coalitieonderhandelingen. Breng jezelf onder de aandacht met aanvullende input als jouw thema nog niet aan bod komt.
- Herhaal je kernboodschap voor het nieuwe coalitieakkoord. Laat zien hoe jouw voorstel past bij de prioriteiten van de partij en de gemeente als geheel.
- Nodig raadsleden, wethouders en beleidsmedewerkers uit voor een werkbezoek in het dorps huis of het dorp. Dit is hét moment om de praktijk te laten spreken.
- Werk samen met andere dorpen of partners. Zet je gezamenlijke belangen goed neer.

Vervolg: Continueren van de lobby na juni 2026

- Investeer in langdurige relaties met raadsleden, wethouders én ambtenaren. Laat zien wat er speelt in het dorp en wat er bereikt wordt.
- Houd contact warm. Gebruik korte updates, uitnodigingen voor evenementen of nieuwsbrieven om in beeld te blijven.
- Bouw een lobbykalender. Plan terugkerende momenten voor overleg, publiciteit en agendering.
- Toon impact. Gebruik verhalen, foto's, en/of cijfers om aan te tonen wat de dorpsgemeenschap en het dorps huis bijdragen aan gemeentelijke doelen zoals welzijn, participatie, zorg en preventie.
- Volg het coalitieakkoord en de uitvoering ervan actief. Kom in actie als afspraken uitblijven of kansen gemist dreigen te worden.

En nu tijd voor actie!

Hopelijk heeft deze strategie geholpen om je enthousiast te maken. Begin daarom vooral met je lobbyplan. En gebruik de verkiezingen als hefboom voor structureel beleid dat past bij de kracht van dorpen.